

За якість та безпеку життя! • For Quality and Safety of Life!

Університетський КУР'ЄР

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ • КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Газета виходить з вересня 1956 року

№4 (1926) 27 травня 2011 року

НАШІ ІНТЕРВ'Ю

ІННОВАЦІЙНЕ ДЕРБІ, або Чи допоможе технопарк стати мільйонером українському вченому?

"Університетський кур'єр" (№3 за квітень ц.р.) вже детально розповідав, що в університеті створено міжнародний науковий парк "Біобезпека природокористування та якість життя" і перспективи, які він відкриває. Сьогодні ж мова піде про нюанси створення наукового парку та потенційну можливість українського вченого стати багатю людиною завдяки участі в ньому. Що найперше переслідують організатори інноваційних технопарків? - з цього розпочалася розмова нашого кореспондента з президентом наукового парку "Біобезпека природокористування та якість життя" НУБіП України, ректором університету академіком Д.О. Мельничуком.

— Головне завдання, яке стоїть перед ними і, відповідно, перед нами теж, — це створення такого комфортного середовища, де б однаково добре почувалися вчені, винахідники і бізнесмени, які прагнуть пов'язати свій бізнес із хай-теком. Донедавна в Україні створити таке середовище не дуже вдавалося. Чому б нам не змінити картину на краще?..

— *Тема технопарків — не нова..*

— Так. Скільки "за" і "проти" їх створення сказано — і не злічити, а загальної думки так і не дійшли. Їх прибічники з самісного початку переконали, що це — ледь не єдиний порятунк для нашої занедбаної промисловості, опоненти ж, оперуючи даними КРУ, доводили: технопарки — шпарина для нечистих на руку бізнесменів і зв'язаних з ними очільників від науки, що дозволяє розкрадати державні кошти в особливо великих розмірах.

— *А що вчені?*

— На жаль, протягом тривалого часу вони не змогли навести жодного вагомого аргументу, що за допомогою технопарку вдалося розробити якусь революційну технічну новинку, яка успішно вийшла на світовий ринок. Реальними були тільки графіки і таблиці, із яких випливало, що нібито податкові пільги, надані технопаркам, починають позначатися на одержуваному прибутку і, мовляв, недовзі він перевищуватиме пільги. Тоді все закінчилося тим, що у технопарків пільги відібрали і навіть порушили кілька кримінальних справ.

Нова влада прихильніше ставиться до технічних парків і готова їх підтримувати, що і засвідчує створення міжнародного наукового парку "Біобезпека природокористування та якість життя" НУБіП України. Але й сьогодні картина інноваційної діяльності ще далека від перегонів на іподромі: старт дано, але дербі мляве.

— *У чому суть таких проектів?*

— Уряд здійснює відбір відповідних програм для розв'язання важливих державних завдань. Саме тому їм і надають податкові і митні пільги. Звісно, за рахунок держбюджету можна фінансувати лише над-

звичайно важливі проекти національного масштабу.

Цікаво, що в країнах із розвинутою економікою найбільші обсяги прибутку дають переважно інноваційні проекти — так звані проекти масової інноваційної діяльності. Це може бути зовсім невеличке вдосконалення якогось звичного нам побутового приладу абоощо. І запропонувати його можуть не інженери, а хоча б ті ж дизайнери. Якоюсь американські художники, надавши більш привабливого вигляду моделі холодильника, розробленому на одній з фірм, добилися того, що масштаб його продажу зріс у десять разів! Хіба це не покаже величезні масштаби інноваційної діяльності? Проте в нашій країні правил, які допомагали б їй ефективно розвиватися, тривалий час не було. Більш того, законодавство було розроблено так, що між основними учасниками масової інноваційної діяльності виникали перешкоди.

— *А хто головні учасники цього процесу?*

— Перш за все, це наукові групи, спроможні генерувати конкурентоспроможні ноу-хау плюс факультети і кафедри з їх якісним людським капіталом. Щоправда, із всього масиву ідей, які вони напрацьовують, справді конкурентоспроможними можна вважати максимум п'ять відсотків. Друга група — високотехнологічні компанії, які вже зайняли свою ринкову "нішу" і вивели туди власну продукцію. Вони можуть втриматися на ринку, тільки постійно підживлюючись потоком ноу-хау і якісним людським, скажімо так, капіталом. Тому керівництво таких компаній має налагоджувати зв'язки з інтелектуальним середовищем на багато років вперед. На жаль, наше українське законодавство не було зорієнтоване на таку ефективну співпрацю. До того ж, і сам університет, що генерував ноу-хау, не міг офіційно раніше займатися комерціалізацією науки, що зараз стало важливою складовою розвитку суспільства.

У розвинених країнах, якщо вчений розробляє своє ноу-хау, він його патентує. Потім компанія, яка побачила у цьому винаході комер-

ційну перспективу, укладає з власником патенту ліцензійну угоду і таким чином гарантує йому в подальшому частину прибутку від реалізації продукції із застосуванням цього ноу-хау. Ця прозора і доволі проста схема дозволяє талановитому науковцеві стати багатю людиною. А розумне українське законодавство має стимулювати вітчизняного вченого, аби він не залишав назавсім свій виш, як це нерідко трапляється сьогодні, а видавав йому свій інтелектуальний потенціал. Саме в університеті він може бути більш ефективним, ніж поза ним: тут він має для успішної роботи всі умови, зрештою, може розраховувати на наукову школу, у якій виріс у успішну людину.

— *Але ж коли він генерував тиме оті ноу-хау, якщо у нього велике педагогічного навантаження?..*

— Так, навантаження науково-педагогічного працівників у вищих навчальних закладах справді дуже високе. Але ж наш виш — університет дослідницького типу, де вдало поєднують навчання і наукову діяльність, вони — нерозривні частини єдиного цілого: педагогічні працівники навчають студентів на основі передових досліджень, у яких беруть участь, а студенти навчаються не тільки на звичних лабораторних дослідах, а відразу ж знайомляться з останніми розробками, над якими працюють їх викладачі-дослідники. Такий тандем сьогодні в університеті стає звичною картиною. Приклад? Ну хоча б Українська лабораторія якості і безпеки продукції АПК та довкілля. І це не єдиний приклад.

— *А яка мотивація цим групам йти назустріч одна одній? І звідки надходять кошти?*

— Гроші можуть приходити від бізнесу, оскільки саме він зацікавлений у перспективі. Сьогодні бізнесмен, який працює у високотехнологічному бізнесі, розуміє, що обійти конкурентів можна лише за рахунок постійного привнесення в продукцію нових знань. Саме тому він має бути зацікавленим на довгостроковій основі співпрацювати з інтелектуальним середовищем. Вчені, пра-

Закінчення на стор. 2

ПАМ'ЯТЬ

Травень, місяць Перемоги

Напередодні 66-ї річниці Великої Перемоги на меморіальному комплексі студентам і співробітникам університету, які полягли на полях Великої Вітчизняної війни, за традицією пройшов мітинг-реквієм. Лунали щирі слова подяки на адресу живих фронтників Великої Вітчизняної, пам'яті тим, хто не повернувся з війни. До підніжжя пам'ятника лягли живі квіти, вдарив військовий салют. А на очі і у ветеранів, і у нинішнього молодого покоління мимоволі набігала сльоза...

Патріотичними подвигами пронизана вся історія Великої Вітчизняної війни загалом і її киянські сторінки зокрема. Свій внесок в оборону Києва, боротьбу з фашизмом зробили студенти, викладачі й співробітники нашого університету. У перші дні війни до Червоної Армії добровольцями вступили понад тисячу осіб, більше двохсот — до народного ополчення (штаб винищувального батальйону знаходився у підвалі сучасного 3-го навчального корпусу), чотириста — до загонів захисту важливих об'єктів Голосієва та мобілізовані на роботи по зведенню укріпрайонів навколо Києва. Для увіковічення їх подвигу на території університетського містечка зведено меморіальний комплекс студентам і співробітникам університету, які полягли на полях Великої Вітчизняної війни. Саме на місці, де він стоїть зараз, точилися жорстокі бої. Прообразом центральної фігури меморіалу — бронзової скульптури студента-захисника — став третьокурсник факультету агрохімії і ґрунтознавства, голова студентського профкому Київського сільськогосподарського інституту, розвідник штурмового загону Микола Скиба. Він поліг 5 серпня 1941 р. під час виконання бойового завдання.

У Голосіївському лісі пролягала лінія оборони Києва. Тут здійснив свій подвиг студент лісотехнічного інституту Яків Близнюк, який, обв'язавшись гранатами, кинувся під гусениці бронемашини. Його товариш по навчанню третьокурсник Леонід Богущ, використовуючи досвід, здобутий у радянсько-фінської війни, навчив народних ополченців застосовувати пляшки із "коктейлем Молотова". Та поліг він не тут: після голосіївських боїв доля дала йому ще кілька тижнів життя: він героїчно загинув на Полтавщині.

З газетних публікацій нам відомо, що 4 вересня 1941 р. під час бою в Голосіївському лісі загинув один із командирів народного ополчення Кузнецов. Його замінив і повів бійців в атаку студент факультету механізації Вільям Давидов, якого тоді було важко поранено. При виконанні бойового завдання, підтримуючи зв'язок підрозділу під безперервним вогнем ворога, загинув його однокашник Борис Веремецький.

Їх, похованих в голосіївській землі, пам'ятають...

Р.Сопівник,

директор ННЦ культурно-виховної і соціальної роботи

Від редакції. А скільки ще непохованих бійців Червоної Армії сплять вічним сном на полях жорстоких боїв! Знайти і упокоїти їх прах, повернути історії їх імена — наше з вами завдання. Стаття "Не плач, солдате, не плач...-2" — саме про це (читайте на стор. 5).

РЕЙТИНГ

3 ТОП-10

Кафедра ботаніки (9-те місце).

НОВІ ЗНАННЯ

Щоб і викладач, і студент знали
найсучаснішу техніку

Компанія CLAAS звернулася з листом до ректора НУБіП України академіка Д.О. Мельничука, щоб, попри низку святкових днів, провести у травні на базі університету міжнародний семінар "Нові методи підготовки спеціалістів АПК" для викладачів вищих навчальних закладів України, Російської Федерації та Республіки Білорусь. Це перший подібний семінар, що пройшов за підтримки й участі трьох світових компаній-виробників продукції сільськогосподарського машинобудування – CLAAS, Vaderstad і Lemken – на терені Східної Європи. Знаково, що він відбувся саме у нас, в мальовничому Голосіві. У ньому взяли участь 67 викладачів з 15 аграрних вишів України, 3 російських і 2 білоруських вузів.

Мета семінару – надати його слухачам як матеріал з нових машин, що були представлені на цьогорічних весняних міжнародних виставках і нещодавно вийшли на ринок, так і методику викладання сучасної сільськогосподарської техніки. Наприклад, у підрозділі компанії CLAAS – CLAAS Academy – розроблені сотні технічних мультиплікацій і навчальних посібників з конструювання та дизайну зернозбиральних і кормозбиральних комбайнів, машин із заготовівлі трав, сучасних мобільних енергетичних засобів, які дозволяють полегшити навчальний процес і підвищити його наочність. Усі компанії зацікавлені в тому, щоб завтрашні випускники вишів і потенційні співробітники даних європейських фірм-виробників були підготовлені до роботи з сучасною технікою.

Учасники семінару змогли ознайомитися із системами супутникової навігації в галузі землеробства й рослинництва Telematics (система моніторингу за машиною), картографування урожайності Precision Farming (точне землеробство) – розробками фірми AgroSystems, дочірнього підприємства CLAAS, і, звичайно ж, із сучасною лінійною технікою компаній і останніми розробками CLAAS, Vaderstad і Lemken, які ще тільки готуються вийти на ринок.

Відбулась презентація нової програми співробітництва компанії CLAAS із вишами країн СНД, підтримки проведення в травні наступного року на базі НУБіП України студентської олімпіади з спеціальності "Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва", що представляє найбільш можливі талановитим студентам і викладачам вищих навчальних закладів.

В.Дубровін, директор технічного ННІ

КОМПЛЕКС НУБІП УКРАЇНИ

В структурі НУБіП України створено новий навчально-науковий інститут – рослинництва, екології і біотехнологій. До його складу увійшли факультети агробіології, біотехнології, екології і сталого розвитку плюс факультет прикладної біології та лабораторної справи, створення якого планується.

Директором новоствореного ННІ призначено член-кореспондента НААН України професора М.Д.Мельничука.

ВІТАЄМО!

Грамотою Верховної Ради України за заслуги перед українським народом нагороджено професора кафедри електропостачання ім. проф. В. М. Синькова Г.Б. Іноземцева. Так відзначено його особистий внесок у розвиток вітчизняної освіти і науки та багаторічну плідну науково-педагогічну діяльність.

xxx

Учасник Всеукраїнського видавничого проекту "Науково-освітній потенціал України", НУБіП України відзначений його дипломом.

НАШІ ІНТЕРВ'Ю

ІННОВАЦІЙНЕ ДЕРБІ,

або Чи допоможе технопарк стати мільйонером українському вченому?

Закінчення. Поч. на стор. 1

цюючи в університеті, зможуть захистити свої ноу-хау патентами і, створюючи в структурі наукового парку компанії, – впроваджувати свою продукцію. Таким чином, тепер наші науковці, працюючи в університеті, за рахунок таланту і працьовитості зможуть на законних (і при цьому сприятливих) умовах стати справді багатими людьми. Від них вимагається одне – справді висококонкурентне ноу-хау.

– Але ж, на жаль, поки що на хай-теку в Україні ніхто не заробив великих грошей...

– ... але ж хтось має стати першим? А у світі ж на цьому роблять вельми великі гроші. І найбільш прикорм є те, що роблять їх зовсім молоді люди, які ще недавно були громадянами України. А якби лишилися ними – мрія про мільйонні статки так, очевидно, мрія і залишилася б. І це тому, що не були створені умови для ефективної діяльності у цій сфері. Але відтепер картина суттєво має змінитися, і ми розраховуємо на наукову молодь університету, яка складає значну частину координаційної ради нашого наукового парку.

– Та, як би там не було, а багато хто скаже: бізнес – для університету не основне.

– Справді, для університетів нехарактерна масштабна діяльність на ринку, бо в них інше завдання – навчання на високому рівні і проведення наукових розробок. Коли йдеться про масову інноваційну діяльність, про великі ринки з гострою конкуренцією, то ми не можемо бути водночас і продуктивними працівниками, і успішними бізнесменами. Тут треба задіяти компанії, що мають досвід роботи в ринкових умовах. Бо без партнерів – ними можуть стати як зарубіжні, так і національні високотехнологічні компанії – ми таку діяльність не зможемо здійснити, оскільки нам потрібно залишатися університетом. Це наше головне завдання.

– На Заході дуже популярний такий інструмент інновацій, як бізнес-інкубатори...

– Так, бізнес-інкубатор – дуже важливий елемент наукового парку, який відіграє велику роль у розгортанні масових інноваційних процесів. І ми зараз працюємо над створенням свого бізнес-інкубатора. Першою з його функцій має бути експертна діяльність. Люди, які тут працюють, по-перше, мають орієнтуватися в потребах ринку, по-друге, добре розбиратися в можливостях науки, і, по-третє, чітко уявляти, які наукові розробки можуть пройти весь ланцюжок комерціалізації від науки до продукту. Тільки після такої експертизи проходить конкурс ноу-хау, які можуть бути комерціалізовані. Після такого відбору, аби автор не був пограбований під час реалізації проекту, розробка патентується.

Якщо запропоноване ноу-хау – довгострокової дії, бізнес-інкубатор допомагає організувати під нього нову компанію, засновниками якої стають учений і науковий парк. Він тому і називається бізнес-інкубатором, що його задача – виростити нову компанію і випустити її у світ.

– Сумніви в тому, що в університетському науковому парку народяться гарні ідеї і, відповідно, з'являться гарні розробки, немає. Але, прикладом, і в Росії, де працюють над аналогічними проектами, ламають собі голову: яка доля чекає їх на ринку при нестачі досвіду і кадрів...

– В Росії на інноваційну діяльність зараз виділяють шалені гроші, мільярди доларів. Але при цьому вона знаходиться під жорстким контролем держави, а це призводить до певних негативних наслідків. В Україні ж з'явився ряд високотехнологічних компаній, які дедалі менше працюють під егідою держави або з політичною підтримкою певних фінансово-політичних груп і все більше – у ринкових умовах. Для них, повторюся, єдиним виходом є пошук талановитих і компетентних людей, залучення їх до роботи у високотехнологічному секторі і постійна модернізація продукції. Високотехнологічний бізнес – найбільш рентабельний у світі, і його організація сама по собі – справа прибуткова.

– Коли вже згадали про Росію... Наша газета вже розповідала про творчу співпрацю НУБіП України і Астраханського державного технічного університету в плані розведення цінних порід риби. Чи знайшла турбота про відновлення поголів'я осетрових в Україні своє відображення в наукових проектах новоствореного парку?

– Так. До цього проекту буде залучено найбільше навчально-наукових інститутів нашого університету – ННІ тваринництва та водних біоресурсів, Український ННІ якості біоресурсів та безпеки життя, ННІ енергетики і автоматики, технічний ННІ. Їх вчені опікуються створенням модельного навчально-виробничого підприємства з розведення і вирощування риби, де розводитимуть цінні породи риби, в т.ч. і осетрових. І якщо їм це вдасться, а осетрових, який колись в Україні дивиною не був, знову повернеться в її води. Можливо, ми поєднаємо свої зусилля із Херсонським осетровим заводом, де є фахівці досить високого рівня, але застаріла матеріальна база.

А загалом науковці НУБіП України вже зараз пропонують 18 реальних проектів, впровадження яких забезпечить розвиток наукового парку.

– Про три з них – "Євросело XXI століття", створення потужного підприємства по обробці деревини, спільний українсько-американський проект з переробки радіоактивної деревини та попередження пожеж в зоні Чорнобильської АЕС – "Університетський кур'єр" вже розповідав. Що ще в портфелі наукового парку?

– Створення навчально-виробничого полігону по вивченню та випробуванню трансгенних організмів, науково-інноваційного діагностичного центру ДНК-технологій для оцінки видової специфічності та якості і безпеки біоресурсів і навколишнього середовища (ННІ рослинництва, екології та біотехнологій, Український ННІ якості біоресурсів та безпеки життя), навчально-науково-інноваційного центру трансембріонального роз-

ведення та технологій штучного запліднення тварин (ННІ тваринництва та водних біоресурсів, Український ННІ якості біоресурсів та безпеки життя, ННІ ветеринарної медицини та якості і безпеки продукції тваринництва), науково-навчально-виробничих центрів – діагностики стану, технічного сервісу та випробування новітніх сільськогосподарських машин і обладнання (ННІ енергетики і автоматики, технічний ННІ), генетики свиней (ННІ тваринництва та водних біоресурсів, ННІ рослинництва, екології та біотехнологій), прогнозування цін на сільськогосподарську і харчову продукцію (ННІ бізнесу), альтернативної енергетики (ННІ енергетики і автоматики, ННІ рослинництва, екології та біотехнологій), навчально-виробничих центрів – з виробництва та застосування сучасних діагностиків у ветеринарній та фітотерапії (Український ННІ якості біоресурсів та безпеки життя, ННІ рослинництва, екології та біотехнологій, ННІ ветеринарної медицини та якості і безпеки продукції тваринництва), навчально-наукових центрів – з підготовки фахівців-аналітиків (діагностів) з питань біологічної, хімічної і радіаційної безпеки біоресурсів та навколишнього середовища (Український ННІ якості біоресурсів та безпеки життя, ННІ рослинництва, екології та біотехнологій, природничо-гуманітарний ННІ), енергоощадної системи теплопостачання та термомодернізації виробничих приміщень (ННІ енергетики і автоматики), правового забезпечення населення сільських районів України з питань земельних і майнових відносин (ННІ земельних ресурсів і правознавства), прогнозування змін клімату та проблем адаптації до них біоресурсів України (ННІ рослинництва, екології та біотехнологій). Вчені Українського ННІ інформаційного і телекомунікаційного забезпечення агропромислової та природоохоронної галузей економіки працюють над створенням інтернет-консультативного центру забезпечення жителів сільських територій України з питань соціального і економічного розвитку сільських регіонів та раціонального природокористування, центру ГС-моніторингу біоресурсів та прогнозування урожаїв сільськогосподарських культур, а Українського ННІ якості біоресурсів та безпеки життя, ННІ рослинництва, екології та біотехнологій – навчально-виробничого модельного господарства з отримання екологічно чистої та органічної продукції.

– Чи співпрацюватиме університет з НАНУ?

– Так, перспективами, які відкриває наш науковий парк, зацікавилися і в Національній академії наук України. Коли я доповідав там про його створення, президент академії Б.Є. Патон висловився за співробітництво. Тож з часом кілька науково-дослідних інститутів НАНУ стануть партнерами міжнародного наукового парку "Біобезпека природокористування та якість життя" НУБіП України.

– Дякую за розмову.

Інтерв'ю провів В.Обрамбальський

ЛЮДИ ТВОЇ, УНІВЕРСИТЕТЕ

Перший доктор наук університету в царині філології

Надзвичайно важливою компонентою концепції стратегічного розвитку університету є кількісне і якісне зростання наукового потенціалу його викладачів. На сьогодні серед наукових та науково-педагогічних працівників університету 302 – доктори наук, ще 1192 – кандидати. Далеко не кожен сучасний виш може мобілізувати такий науковий потенціал. Особливо це важливо сьогодні, коли вітчизняні ВНЗ змагаються за статус дослідницьких. Приємно відзначити, що нещодавно штат наших докторів наук поповнився ще кількома. Серед них – завідувач кафедри української, англійської та латинської мов імені М.О.Драй-Хмари А.М. Безпапенко, який отримав диплом доктора філологічних наук. Це перша докторська дисертація з мовознавства, яку захищено нашим колегою за останні піввіку історії університету.

– *Анатолію Мілетійовичу, тема Вашої дисертації?*

– ... "Слово в аспекті гештальт-теорії. Принцип суміжності у мові". Вона присвячена з'ясуванню психічних механізмів, що лежать в основі змін у мові, зокрема здійснено спробу наблизитись до розуміння глобального питання: чому ми одним і тим самим називаємо різне і, навпаки, різним – одне і те саме. Себто з'ясувати базові, глибинні витoki глобальних явищ у мові, а відтак проникнути у таємниці нашої свідомості і зрозуміти особливості мовного відображення дійсності.

– *Амбітно! Очевидно, що це дослідження є не лише суто мовознавче, а якось повинно бути пов'язане з іншими науками.*

– Сьогодні у науці мало чого досягнеш, якщо замкнешся у рамках лише однієї галузі. Філософ М.Бунге справедливо зазначав, що "ізоляція будь-якої дисципліни є вірним показником її ненауковості". Тому природно, що дослідження вимушено і органічно пов'язане з психологією, нейрофізіологією, логікою, етнографією, мистецтвознавством, фізикою і базується на матеріалі 38 генетично різних і різноструктурних мов. Окрім того, було проведено серію психолінгвістичних експериментів.

– *Можете проілюструвати суть дослідження на прикладах?*

– Чи замислювались ви над питанням, чому при друкуванні ми робимо описки типу Румбольдт замість Гумбольдт, сдов'янський замість слов'янський тощо. Подивіть-

ся на клавіатурну дошку, і ви зрозумієте, чому замість г "вистригнуло" р, а не, скажімо, ф; замість л - д, а не, скажімо, к. Це тому, що клавіші з цими літерами є суміжними у загальному гештальті клавіатурної дошки. Відбулося неточне виділення фігури у гештальті: замість однієї фігури було виділено суміжну. Це явище я називаю розкидом влучань за принципом суміжності. Приблизно те саме відбувається і при номінації. Одна білявка якось оголосила: "А сейчас режисер Никита Михалков споет нам песенку про пчелу". У даному випадку маємо таке саме неточне влучання, що і при помилковому виборі клавіші, але влучання номінаційне за своєю природою. В результаті чого відбувся зсув у змісті слова "пчела", бо воно набуло конотативного значення "шмель". Такий само розкид влучань має місце і у фонетичному експоненті слова, через що часто пишуть сідіти замість сидіти, лжжати замість лежати, а в англійській мові утворюються внормовані варіанти вимови: e/i на місці другого голосного в слові гроєкт та ін. Так зароджується мінливість у змісті слова і у його звуковому експоненті. Отже, в основі мінливості мовного знака, крім інших причин, лежать ті ж самі причини, що і в основі мінливості наших рухових кліше. Тобто до мовних фактів може бути застосовано психофізіологічну теорію рухів, розроблену професором М.О.Бернштейном. В основі мовних змін лежить незбіг у виділенні фігур мовцем і слухачем у гештальті (або у

гештальтах) мовного знака. Згодом, у результаті повторювання, такий незбіг призводить до ентропії первинного стану форми або змісту мовного знака. Так зароджується ЗМІНА, яка переростає у варіативність мовного знака.

– *Про "гештальт" і "гештальт-теорію" більшість має дуже туманне уявлення...*

– Гештальт – це комплексний надобраз діяльності, у якому спільною долею нашого сприйняття об'єднується кілька менших елементів так, що утворюється нова, вища системно-структурна якість, яка не зводиться до суми її складників. Будь-який із цих елементів у певний момент комунікації може виділятися як фігура, решта слугують фоном. Структуруюча сила гештальту настільки велика, що при комунікації один із його елементів може не розрізнитися з іншим і таким чином легко виступати його заміном. Таке змішування або незбіг у виділенні фігур мовцем і слухачем у гештальті змісту або у гештальті звукового експоненту слова і є причиною утворення деформацій у змісті і формі слова. Вперше поняття гештальту було висунуто німецьким фізиком Г. фон Еренфельсом у 1890 р., а основи гештальт-теорії (гештальт-психології) обґрунтовані німецькими психологами М.Вергеймером, К.Коффкою та В.Келером у 20-х роках минулого століття.

– *Чим же гештальт-теорія краща від інших?*

– Вона, на мою думку, найкраще пояснює психофізіологічну природу мовних змін. Хаос мовних фактів добре вкладається у її рамки. Тим вона і приваблива. Так само, як і теорія академіка І.Павлова про мову як другу сигнальну систему.

– *І як Вашу наукову концепцію сприйняла наукова громадськість?*

– Так само, як зображено на відомій картині К.Юона "Нова планета". Там частина людей вітає появу нової планети, а інша, схопившись за голову, з жахом розбігається хто куди. Я і не чекав, що всі будуть мені аплодувати і кричати "ура!". Тих, хто

не сприйняв, було небагато, але дехто з мовознавців кулурно висловлював сумніви: "навіть чи у аграрному ВНЗ можуть бути серйозні лінгвістичні дослідження". Слава Богу, більше було тих, хто все-таки підтримав. Це, зокрема, такі видатні вчені, як професори Інституту філології КНУ імені Тараса Шевченка І.О.Голубовська, О.С.Снитко, Л.Г.Скалозуб, А.К.Мойсієнко, К.М.Тищенко, Національного університету "Києво-Могилянська академія" М.А.Собуцький, Інституту мовознавства ім. О.О.Потебні НАНУ Є.А.Карпіловська, а також Московського державного університету імені М.В.Ломоносова Л.Г.Зубкова та О.О.Корнілов. Опоненти також позитивно оцінили мою роботу. Врешті-решт, усі члени авторитетної спецради при КНУ імені Тараса Шевченка (яка, до речі, є єдиною в Україні докторською радою, де можна захиститися із загальною мовознавства, психолінгвістики) проголосували "за".

Окремо хочу згадати про підтримку нашого ректора академіка Д.О.Мельничука. Так сталося, що незадовго до захисту, переживаючи неабияке нервове напруження, я мав зустріч із ним. Він мене дуже підтримав, хоч йому самому тоді було нелегко, і знайшов потрібні слова: "Роби все для того, щоб захистився". А це дуже важливо – у критичний момент знати, що тил у тебе прикритий і що на тебе хтось надіється. Ректор – далекоглядний і масштабний мислячий керівник, який добре усвідомлює необхідність глибоких досліджень не лише у сфері біохімії, але також і у сфері соціально-гуманітарних наук. Ще три роки тому він підтримав створення лабораторії психолінгвістики і текстології, яка тепер діє при нашій кафедрі, що дало мені можливість легально провести серію психолінгвістичних експериментів, де респондентами були студенти та викладачі НУБіП України. Результати, опубліковані у кількох статтях, монографії та дисертації, викликали жваву цікавість як широкого загалу мовознавців, так і членів спец-

ради. На захисті, ще до виступу опонентів, мені поставили 15 питань, що зазвичай буває рідко...

– *А яку практичну користь може принести Ваше дослідження?*

– А чи може хтось визначити, який прибуток принесла теорія академіка Павлова про умовні і безумовні рефлексії? І до нього мільйони людей знали, що коли собака показує шматок м'яса, то у неї почне виділятися слина (безумовний рефлекс), або коли крикнеш "пожежа!", то люди почнуть тривожно озиратися (умовний рефлекс)? Сила хорошої теорії у тому, що вона несвідомо емпіричне знання мас піднімає на рівень наукового усвідомлення, при цьому добре пояснює природу речей, а це найважливіше. Прибуток від хорошої теорії важко підрахувати, бо він глобальний і щосекундний. Мова – то найважливіше соціальне явище, у динаміці якого багато хаотичного, на перший погляд незрозумілого. Спробувати пояснити причини змін у мові, і тим самим допомогти більш якісному навчанню мов і було моїм завданням.

Особисто я влевнений, що зроблено лише перший крок у новому напрямі, і цей напрям правильний. Потрібно ще багато чого досліджувати, проводити експерименти, розвивати наукову співпрацю з КНУ імені Тараса Шевченка, академічними інститутами.

– *Спасибі за розмову.*

*Інтерв'ю провела
Н. Чехлова*

ПРАВОПОРЯДОК

Тандем "НВЦ охорони – дільничий" приносить результат

Одним із основних напрямків діяльності нещодавно створеного навчально-виробничого центру охорони власності і безпеки об'єктів є профілактика, виявлення та документування правопорушень серед студентів. За мету поставлено не покарання, а доведення до свідомості кожного порушника суті вчиненого ним, його суспільну небезпеку та можливе настання тяжких і непередбачуваних наслідків.

Правопорушення, які скоюють студенти університету, мають свої особливості, показники і характер. Чисельність кримінальних злочинів та адміністративних правопорушень серед них невелика: проведене дослідження показало, що вона становить близько 6-8% від зафіксованих в регіоні. Серед правопорушень основне місце займають адміністративно-правові (відповідальність за які передбачена Кодексом України "Про адміністративні правопорушення") – 70% від загальної

кількості. Переважно це дрібне хуліганство, розпивання спиртних напоїв у громадських місцях і поява там у нетверезому вигляді, паління у місцях, де це заборонено законом. Та громадський порядок страждає від будь-яких антисоціальних проявів. Не допускати їх – наше спільне завдання. Успіх же виховання студентства значною мірою залежить від науковості, комплексності підходів, розумного використання виховного потенціалу, сил, засобів і форм впливу, цілеспрямованого і чіткого управління виховним процесом.

В напрямку профілактики правопорушень, виявлення кримінальних злочинів центр охорони тісно взаємодіє з правоохоронними органами, безпосередньо із дільничним інспектором міліції Голосіївського РУ ГУ МВС України в м. Києві та відділом карного розшуку даного підрозділу. Керівництво університету звернулось до ГУ МВС України в м. Києві з проханням виділити для

постійного перебування на території університету співробітника міліції, створення спеціальної зони адміністративного обслуговування. Зараз це питання вже вирішено: в кампусі працює дільничний інспектор міліції, якого забезпечено служ-

бовим приміщенням по вул. Генерала Родімеца, 1 та всім необхідним для ефективної і якісної роботи.

М. Гарайдич,

заступник директора НВЦ охорони власності і безпеки об'єктів

М.В. Гарайдич і дільничний інспектор міліції Голосіївського РУ ГУ МВС України І.І. Ковтун за реєстрацією іноземних студентів

ХРОНІКА

Відбулися вибори деканів факультетів. В їх результаті на засіданні вченої ради університету на цих посадах були затверджені **Р.О. Тарасенко** (педагогічний факультет), **Т.Г. Камінська** (еконімічний факультет), **А.Д. Діброва** (факультет аграрного менеджменту), **О.С. Дорош** (факультет землевпорядкування), **О.С. Яра** (юридичний факультет), **І.Л. Роговський** (факультет конструювання та дизайну машин і систем природокористування), **О.Г. Глазунова** (факультет комп'ютерних наук і економічної кібернетики).

УСМІХНИСЬ!

Літо. Шикарна яхта. Господар фірмовим спінінгом ловить рибу, а поруч засмагає красуня-дружина. Та, на жаль, на гачок постійно чіпляється якийсь дрібязок.

Неподалік з зачуханого баркаса п'яні рибалки раз-по-раз витягають сітки з прекрасним уловом.

– Ось так завжди, – бідкається господар яхти. – Одним все, а іншим – нічого!..

ОПАНОВУЮЧИ ФАХ

Перемагають кращі

День 25 травня розпочався для нас, як завжди: ні погода, ні настрої, ні плани не обіцяли нічого особливого. І якби ми не зустрілись з головним редактором нашої університетської газети "Університетський кур'єр" – так би, мабуть, і не познайомилися з чудовими молодими людьми – переможцями другого туру Всеукраїнської олімпіади з автоматизованого управління технологічними процесами.

Здавалося б, що там якась олімпіада? Заходи такого плану – явище доволі поширене, тож нічим нікого не здивуєш. Таких поглядів, відверто кажучи, дотримувалися і ми, пересічні студенти, але... Але лише до моменту спілкування з її учасниками. Для початку слід сказати дещо про саму подію. Ось уже два роки поспіль кафедра енергетики та автоматичної ім. академіка ІІ.

Мартиненка НУБіП України виступає ініціатором та організатором таких заходів. За три місяці, що пройшли після першого туру цюгоричної олімпіади, було поповнено її матеріально-практичну базу, підготовлено сучасні робочі місця для проведення практичної частини та розроблено теоретичні завдання заключного туру.

У перший день олімпіади учасники організували ознайомчу екскурсію по території університету, під час якої гості оглянули навчальні корпуси, ботанічний сад, музей. Другий день змусив учасників олімпіади згадати про мету приїзду – демонстрацію вміння та навиків розв'язання теоретичних і практичних завдань з автоматизованого управління технологічними процесами. Завершальний же день був багатим на позитивні емоції та

корисний обмін інформацією: учасники спільно з співробітниками кафедри АРС відвідали промислові потужності одного із флагманів агропромислового виробництва ВАТ "Комбінат "Тепличний".

Отримавши приємні враження, молоді інженери-автоматники із хвилюванням очікували підбиття підсумків. Без нагород не залишився жоден учасник та ВНЗ, з якого вони прибули. Однак олімпіада на те і є олімпіадою, щоб визначити сильніших. Журі визначило кращими студентів І. Чернова, Т. Лендела, Ю. Павловського, Д. Реуга, І. Юценка, С. Шевченка.

Переможці – студенти НУБіП України Ігор Чернов, який став кращим за напрямом "Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології", та Тарас Лендел, якого відзначено дипломом І ступеня зі спеціальності "Автоматизоване управління технологічними процесами". Коли спілкуєшся з такими людьми, розумієш: у нашій країні є майбутнє. Обидва юнаки – цікаві співрозмовники, перспективні, розумні, талановиті, амбітні.

Знайомство з Ігорем було незвичним. Ми аж ніяк не очікували зустрітися з таким аж надто сучасним хлопцем – задержуватим, запальним, енергійним, з очима, що горять веселими вогниками, і з дивовижною посмішкою. Він приїхав до Києва з Маріуполя і до вступу в університет вже встиг закінчити

Мелітопольський коледж ВСПДАТУ. Стати інженером було ще дитячою мрією, яка вдало реалізується зараз. Юнак працює над цікавим і багатобачним проектом – використання озону у картоплярстві, а якщо більш конкретно – досліджує проблему збереження урожаю картоплі за допомогою озону. Це дозволило б скоротити витрати хімічних засобів і покращити якість та екологічну безпеку врожаю. Ігор збирається захищати з цієї теми диплом, а по закінченні навчання продовжувати свою наукову діяльність в нашому університеті. До того ж, він виявився оптимістом, закоханим у життя, дотепним співрозмовцем.

Тарас же постав перед нами дуже серйозним та сконцентрованим. Юнак, який з дитинства мріяв стати інженером (як і батько, до речі, випускник нашого університету), він щойно повернувся з Варшави, з тамтешнього університету наук про життя, отож залюбки поділився враженнями від поїздки. Тарас проходив у польській столиці стажування за спеціальністю і досліджував можливі застосування альтернативних джерел енергії у сільському господарстві. В найближчих планах по-

чаткуючого науковця – захист диплому: з допомогою свого дипломного керівника професора В.П. Лисенка він досліджує переробку рослинної речовини на дріжджі шляхом гідролізу.

Хочеться побажати хлопцям здійснення усіх їх планів та сподівань, адже вони заслуговують на це: будучи такими молодими, вони давно поставили перед собою певну мету і, знаючи як її досягти, впевнено крокують вперед. А країні, батькам та нашому університету є ким пишатися...

О. Нінуа, А. Дуткіна,
студентки 2-го курсу

Схід і Захід разом

Три дні поспіль на базі природничо-гуманітарного ННІ тривав II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з хімії для вищих навчальних закладів аграрного і екологічного спрямування.

НУБіП України для проведення олімпіади обрано не випадково: наш потужний поліпрофільний виш дослідницького типу зусиллями трьох хімічних кафедр спроможний проводити такі заходи на високому рівні.

Свої знання предмету демонстрували студенти з Києва, Білої Церкви, Вінниці, Львова, Полтави, Сум, Умані, Харкова, Миколаєва, Керчі та інших міст. Структуру НУБіП України, окрім базового університету, представляли також ПФ "КАТУ" і Березанський агротехнічний інститут.

Програма олімпіади передбачала теоретичні та експериментальні тури – 8 теоретичних конкурсних завдань та виконання практичного

завдання в хімічній лабораторії. Максимальна кількість балів, яку можна було отримати, – 200.

Кращою виявилася першокурсниця факультету ветеринарної медицини нашого університету Христина Метанчук. А ще в трійку призерів увійшли представники Національного лісотехнічного університету України і Харківської державної зооветеринарної академії.

Л. Абарбарчук,
голова журі олімпіади

На базі Миколаївського державного аграрного університету відбувся II етап Всеукраїнської студентської олімпіади 2010/11 н.р. серед студентів вищих аграрних навчальних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації за напрямом "Економіка і підприємництво" зі спеціальності "Облік і аудит". Серед учасників були представники всіх вищих навчальних закладів аграрного спрямування України. Честь НУБіП України відстоювали студентки економічного факультету Ольга Продан та Яна Богомол, яких готував викладач кафедри бухгалтерського обліку та аудиту О.Г. Криворот. Наші представниці виявили ґрунтовні знання з облікових дисциплін: Яна Богомол відзначена дипломом третього ступеня, а Ольга Продан – грамотою за 4-те місце.

Дипломи звідусіль

Студенти НУБіП України відзначилися в заключних турах і інших Всеукраїнських студентських олімпіад.

Грамотами за 2-ге місце з хірургії, паразитології, ветеринарно-санітарної експертизи та дипломом за 3-тє місце у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з ветеринарної медицини серед студентів аграрних вищих навчальних закладів III-IV р.а. відзначено студента 5-го курсу факультету ветеринарної медицини Олександра Айшпура, грамотою за 2-ге місце у цих же змаганнях нагороджено команду факультету ветеринарної медицини, яку готував професор В.Ф. Галат.

Грамоти за кращу підготовку з морфології у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з біології (секція біологія тварин) вручено студентці 3-го курсу факультету ветеринарної медицини Аліні Клець, за кращу теоретичну підготовку з біології (секція біологія тварин) – студенткам 3-го курсу факультету ветеринарної медицини Оксані Ціподригорі та Анастасії Калиті. Команду ж НУБіП України у цих освітніх перегонах нагороджено грамотою за 3-тє місце.

Наш кор.

ГРОШІ

Як виростити грошове дерево

Ви вже клієнт ПриватБанку? Чи ще тільки збираєтесь ним стати? У будь-якому разі сміливо приходьте! От знайомий усім з дитинства Буратіно ним не був – і де його гроші?.. Згадаймо, як у намаганні розбагатіти він закопав монети на Полі дурнів і поливав їх, очікуючи на "грошове дерево". Та, на жаль, залишився з носом, тому що не там посадив і не так поливав!

Було б куди розумніше, якби він відкрив депозит. Адже завдання кожної людини – посадити і виростити капітал. Головне – вибрати найбільш придатний варіант вкладу, щоб грошове дерево плодоносило якнайбільше.

На першому етапі важливо вирішити для себе, який вклад вам найбільш цікавий. Це може бути вклад накопичувальний, котрий ви будете "підгодувати" протягом усього терміну, і, зрештою, зберете відмінний урожай за один раз, а може бути депозит, який дозволяє щомісяця знімати відсотки-"плоди" – надбавку до зарплати або пенсії. А ще можна вибрати вклад, котрий дозволить вам збирати "врожай" менший, але з можливістю докласти і знімати гроші в будь-який зручний для вас час.

Власне "грошове дерево" ви можете "вирощувати" на "Приват-вкладі" протягом 12 місяців. Порівняно невеликий відсоток дозволяє максимально вільно розпоряджатися своїми коштами: сьогодні без зайвої метушні ви можете зняти гроші, а завтра знову докласти – "підгодувати" свого вихованця. І ви задоволені, і депозит "ситий". Після закінчення терміну дії вклад автоматично продовжується, не вимагаючи вашої присутності у відділенні.

Отже...У кожному з понад двох тисяч дев'яноста відділень ПриватБанку депозитні фахівці підкажуть вам оптимальний варіант вкладу, вислухають ваші побажання й очікування, підберуть найбільш вигідну процентну ставку та умови депозиту. Після оформлення будь-якого вкладу вам відразу ж видається "Електронна ощадничка" – щоб могли самі спостерігати за тим, як росте і міцнішає ваш депозит.

НАШІ ЮВІЛЯРИ

Людина, яка може дивитися вперед

Витовнилося 75 років заслуженому діячеві науки і техніки, академіку НААН України, кавалеру орденів "За заслуги" III та II ступенів, доктору економічних наук, завідувачу кафедри аграрної соціології та розвитку села професору В.К. Терещенку.

В.К. Терещенко – один з тих, чия життя практично пов'язане з нашим університетом. Закінчивши економічний факультет Української сільськогосподарської академії у 1963 році, був призначений директором навчально-дослідного господарства на Сумщині. Вчорашній випускник – і раптом керівник господарства? А що, він і не на таке спроможний! Потім п'ять років працював начальником головного проект-

ного бюро Укрсільгосптехніки. Тож у 1969 році, коли він вступив до аспірантури УСГА, Віктор Терещенко був досить досвідченою людиною. Захистивши кандидатську, працює в Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Асистент, старший викладач, доцент, завідувач кафедри, декан економічного факультету – Віктор Кирилович пройшов всі ці щаблі і знає всю цю роботу.

Основні зусилля ювіляр спрямовує на вивчення проблематики соціально-економічного розвитку сільських територій, вирішення перспективних і поточних завдань з удосконалення навчально-виховного процесу, надання студентам поглиблених теоретичних і практичних знань. За рейтингом кафедра протягом багатьох років має високі показники.

Багато уваги В.К. Терещенко приділяє підбору та підготовці науково-педагогічних кадрів (зараз на кафедрі працює 4 доктори наук, у т.ч. член-кореспондент НААН України і 9 кандидатів наук). Він розробив теорію біосоціальної концепції розвитку соціально-трудових відносин. Теоретико-методологічна база цієї проблеми дала автору можливість забезпечити необхідні передумови для вирішення складного завдання – створення системи мотивації праці, яка відповідала б сучасному періоду та забезпечила ефек-

тивний розвиток соціально-трудових відносин в аграрному секторі України. Наукова новизна його досліджень – в комплексному вивченні чинників, які створюють соціально-економічне середовище, що спонукає людину і колектив до високопродуктивної праці з оптимальним напруженням фізичних та духовних сил. Науковий доробок ювіляра – 127 наукових та навчально-методичних праць, з них 14 монографій, 9 підручників і навчальних посібників для вишів, 26 методичних посібників та навчальних програм.

Віктор Кирилович – відомий економіст-аграрник не лише в Україні, але й у ряді зарубіжних країн, був радником міністра сільського господарства, радником з питань агропромислового виробництва міністра Кабінету Міністрів України.

А зараз професор В.К. Терещенко поєднує керівництво кафедрою з науково-навчальним центром Асоціації сільських і селищних рад України, ініціатором створення якої і був. З його подання три роки тому в НУБІП України розпочато підвищення кваліфікації голів місцевих рад, а з цього року така система введена в державі. Так що, як бачите, вміє дивитися наш ювіляр уперед, вміє! І вік йому не завада...

*В. Галушко,
директор ННІ бізнесу*

Свій 75-й травень зустрів заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, академік ЛАНУ професор Г.Б. Іноземцев.

Випускник факультету електрифікації сільського господарства Української сільськогосподарської академії, яку закінчив у 1958 році, він присвятив життя енергетиці. Вибір майбутньої професії енергетика було зроблено цілком закономірно і свідомо. Дійсно, про людей, які мають таке широке коло наукових інтересів, високу науково-технічну ерудицію та інтелект в народі кажуть "це в нього від Бога". Про нашого ювіляра можна додати "...і від батьків".

Знайомство з історією родини Іноземцевих дає всі підстави говорити про існування "енергетичної" династії, яка зробила плідний внесок не тільки в енергетику, але і в становлення та розвиток факультету електрифікації університету.

Так, дід Георгія Борисовича професор Сергій Іванович Іноземцев – засновник і перший декан факультету, керівник першої на факультеті кафедри загальної електротехніки і електричних машин. Батько ювіляра, Борис Сергійович, успішно прийняв естафету і також багато років очолював кафедру. Цікаво, що загалом Іноземцеві віддали енергетиці більш ніж 200 років, а безпосередньо факультету – біля 90!

Безумовно, дух і традиції цієї династії повністю проявилися в нашому ювілярі. Трудовий шлях він почав з роботи у відділі електронно-іонної технології Українського НДІ механічної обробки деревини, де пройшов шлях від інженера-електрика до завідувача відділу електротехнології, захистив кандидатську і докторську дисертації. А з 1992 року і по сьогодні Георгій Борисович

працює в нашому університеті. Сьогодні він – професор кафедри електропостачання, відомий в Україні і далеко за її межами вчений в галузі електротехнології, один із засновників нового напрямку – застосування сильних електричних полів при виробництві покриттів на виробках складної конфігурації різного призначення із діелектричних та провідникових матеріалів. Розроблені ним наукові основи зарядки, електродинаміки руху заряджених мікрочастинок в електричному полі, дослідження електрофізичних властивостей діелектричних матеріалів, нових форм дії електромагнітних та акустичних полів на різні матеріали обумовили можливість створення та впровадження принципово нових технологічних рішень та устаткування в сільському господарстві, машино- та суднобудуванні, деревообробці та будівельній промисловості. Наукові розробки Г.Б. Іноземцева широко

впроваджені в Україні, Росії, Білорусі, Казахстані, Киргизії, Узбекистані, державах Балтії, Болгарії, Чехії. Ряд з них входять в державні та галузеві стандарти і відзначені золотими, срібними, бронзовими медалями, дипломами та преміями міжнародних виставок та конкурсів. Він – автор понад 200 наукових та навчально-методичних праць, з них 7 підручників і 2 монографії, має 39 авторських свідоцтв на винаходи. Під керівництвом Г.Б. Іноземцева захищено докторська та 7 кандидатських дисертацій.

Своїм багаторічним досвідом Георгій Борисович щедро ділиться з колегами, його лекції та заняття, завжди живі і захоплюючі, з задоволенням відвідують студенти.

А ще він – оптиміст, і ця його "хвороба" заразна для тих, хто з ним спілкується...

*О.Гай,
завідувач кафедри електропостачання ім. проф. В. М. Синькова,
А.Петренко, асистент*

ПАМ'ЯТЬ

Не плач, солдате, не плач... – 2

8 травня, у переддень Дня Великої Перемоги, на території Спасо-Преображенської обителі милосердя, що в урочищі "Суха", з військовими почестями та за православним обрядом перепоховали 48 воїнів Червоної Армії, що загинули в 1941 році при обороні Києва й в 1943 – в боях на Дніпрі, з яких почалося звільнення столиці України.

Рештки солдатів були виявлені членами пошукових груп "Перемога", "Рубіж", "Вертикаль", ім. генерала Ватутіна, ім. Отамана Орлика, ім. генерала Потапова Українського благодійного фонду пошуку "Пам'ять" на території Ясногородського, Лютизького й Букринського плацдармів. Пам'ять загиблих вшанували представники районної влади, громадських організацій, служители церкви й місцеві жителі. Панахиду по загиблих воїнах відправив вікарій Київської митрополії УПЦ єпископ Броварський Феодосій.

Урочище "Суха" – частина Ясногородського плацдарму. Тут в 1943 році тривали жорстокі бої. Урочище сім разів переходило з рук у руки: обидві сторони докладали максимум зусиль, намагаючись закріпитися на цих висотах, і несли великі людські втрати. У складній бойовій обстановці не завжди вдавалося вивести й поховати загиблих, тому і дотепер щороку пошукові групи "Пам'яті" знаходять у цьому районі останки бійців, які залишилися на полі бою.

– Увічнення пам'яті й поховання воїнів, які загинули під час Великої Вітчизняної війни, і через більш як півстоліття після Перемоги продовжує залишатися актуальним, – говорить заступник голови Українського благодійного фонду пошуку "Пам'ять" Олександр Тарасюк. – Ще й дотепер багато з них значаться зниклими безвісти, останки десятків захисників і визволителів Батьківщини ми щорічно знаходимо на місцях колишніх боїв. Наш обов'язок перед ними, пам'ять і дяка – провести їх в останню путь гідно, з віддаванням військових і духовних почесей.

На жаль, імена героїв не завжди вдається встановити: час стирає написи в солдатських "смертних" медальйонах, усе менше стає свідків тих подій. Але цього разу спеціалізований пошуковий групі "Рубіж" під керівництвом Юрія Савченка вдалося знайти воїна з добре збереженим медальйоном і встановити його ім'я – червоноармієць Іван Васильович Гречкін, який героїськи загинув на Букринському плацдармі. На його поховання з Росії приїхали онуки і правнуки фронтовика.

– Ви не уявляєте, що відбувалося у нашій родині, коли ми довідалися, що через 66 років по війні наш дід тепер не безвісти зниклий, – розповідає онука червоноармієць Наталія Гречкіна. – Мама й бабуся багато розповідали про нього, і версій про його загибель теж було багато. Звістка про діда згуртувала нашу родину, у якій були певні труднощі, – він загинув за нас, і повернувся, щоб об'єднати сім'ю знову. Я низько вклоняюся тим, хто на громадських засадах веде цю святую роботу, за те, що запросили на поховання, за привітний прийом на українській землі – такого родинного тепла ми давно не відчували...

Відтепер в братській могилі на території обителі останній притулок знайшли 237 солдатів і офіцерів Червоної Армії. Серед них – і боєць, останки якого було розкопано в Голосіївському лісі біля корпусу технічного ННІ. Про це "Університетський кур'єр" розповідав у статті "Не плач, солдате, не плач..." в номері за 12 грудня 2010 року. Нагадаємо, що за останні роки останки полеглих захисників Києва на території університету знаходили кілька разів, але яка доля їх спіткала, ніхто не знає і по сьогодні. І лише в цьому випадку, завдяки активістам Українського благодійного фонду пошуку "Пам'ять" та інженеру університетського відділу стандартизації і метрології Володимирі Литвішчу, фронтовик знайшов останній прихисток в братській могилі, у святій землі.

– Повага до нашого минулого, до пам'яті великого подвигу народу в роки Великої Вітчизняної війни має бути основою виховання наших підростаючих поколінь, – завершує тему керівник Фонду духовного відродження громадян "Виховання" Вікторія Івченко. – Братська могила, за якою ми доглядаємо, – лише дещиця поваги, яку ми можемо виявити полеглим фронтовикам сьогодні. У наших планах – побудувати на території Спасо-Преображенської обителі милосердя музей слави народу, який буде розповідати про захисників нашої Батьківщини, про народ, який вистояв і зберіг духовність...

В. Обрамбальський

СПОРТ

Перше місце, здобуте в жорсткій конкуренції

Команда НУБіП України, набравши 128 очок, посіла 1-ше місце в загальнокомандному заліку Всеукраїнської спартакіади "Здоров'я" серед науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів Міністерства аграрної політики та продовольства України. В цих змаганнях, які проходили у Вінниці, взяли участь 16 команд вишів III-IV р.

Перші місця вибороли збірні викладачів з бадмінтону (Я.М. Михайлович, Н.Б. Федорина) і волейболу (А.О. Есаулов, З.В. Ружило, В.Ф. Калуга, О.С. Сирогін, С.В. Плетенчук, О.В. Васильченко. На жаль, цього разу її патріарх А.Г. Сердюк не зміг взяти участь в іграх).

Серед бронзових призерів – також дві наші команди: з тенісу настільного (Р.В. Сопівник, В.М. Володимиренко) і шахів (А.А. Руденський). Шосте місце посіла команда з міні-футболу (В.І. Артиш, С.В. Бурко, М.П. Костенко, П.Б. Кроп, О.А. Бешун, В.М. Прохніч, П.О. Чирва).

Саме завдяки їх зусиллям наш університет і посів 1-ше загальнокомандне місце, а конкуренція була дійсно сильною! Нашими найближчими конкурентами на спортивних майданчиках були команди Вінницького національного аграрного університету і Подільського державного аграрно-технічного університету. Так що спортивній молоді університету є з кого брати приклад!

С.Вербіцький, завідувач кафедри фізичного виховання

PS. Волейбольну команду викладачів і співробітників університету добре знають на спортивних майданчиках України. Її можна побачити на різних змаганнях. Зокрема, запам'яталися напружені товариські зустрічі з командами Білоцерківського НАУ, Ніжинського агротехнічного інституту та інших вишів.

Про волейбольні баталії у Ніжині хочеться здати детальніше. Проходили вони 13 січня – на Щедрий вечір – і видалися справді щедрими на емоції, спортивні результати і гостину. Врешті, перемогла дружба! Саме того дня і народилася ідея проводити різдвяний волейбольний турнір серед викладацьких команд серед відокремлених структурних підрозділів НУБіП України. Її вже підтримали Ірпінський економічний коледж, Заліщицький аграрний коледж ім. Є. Храпливого та інші. Так що зараз команда у ранзі чемпіонів готується до різдвяного турніру.

Національний університет біоресурсів і природокористування України продовжує прийом до аспірантури на 2011 рік з таких спеціальностей

з відривом від виробництва:

інформаційно-комунікаційні технології в освіті; екологічна безпека;

без відриву від виробництва:

інформаційно-комунікаційні технології в освіті; екологічна безпека.

Прийом документів – з 1 серпня по 15 вересня 2011 року.

Вступники складають іспити зі спеціальності, філософії та іноземної мови. За довідками звертатись: 03041, Київ-041, вул. Героїв Оборони, 15, кімн. 67а, телефон для довідок: 8 (044) 527-82-61, 527-85-31.

E-mail: aspirantura@nubip.edu.ua

Газета Національного університету біоресурсів і природокористування України
Університетський КУР'ЄР

Виходить з вересня 1956 року як
"ЗА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ КАДРИ"
а з квітня 2009 року - як
"УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КУР'ЄР"

Свідоцтво про державну реєстрацію:
№ 148-10-24 від 30.03.2009 року.

Засновник:
Національний університет біоресурсів і природокористування України

ПРОФСПІЛКИ

Ми відпочиваємо активно

"Ми відпочили на славу!" – так стисло висловили свої емоції члени команди профкому студентів і аспірантів НУБіП України "Профсила" після успішного виступу на спортивно-інтелектуальній грі "Лабіринт 2011", в якій брав участь профспілковий актив київських вишів. Змагання, організовані студентською профспілкою Національного технічного університету "КПІ", пройшли на його базі відпочинку "Політехнік". Ми були приємно здивовані не тільки новими знайомствами, цікавими конкурсами і захоплюючими змаганнями, але і гостинністю господарів.

За три дні змагань ми встигли все – побували і обладнали наме-

тове містечко, проявили себе у спортивному орієнтуванні, навчилися діяти швидко і злагоджено у команді. Ми – це капітан "Профсила" аспірант Володимир Шапошнік і студенти Руслан Волощук, Сергій Ткач, Артур Сіжук, Ярослава Вегера та авторка цих рядків. А головне – розуміти один одного, що і принесло нам друге місце серед 14 команд-учасниць і чудовий приз. До речі, решту призових місць вибороли господарі, які на туризмі "з'їли не одну собаку". І ще й сьогодні згадуються змагання – медичні і на байдарках та катамаранах, спортивний квест, оформлення табору тощо. Також хочеться відмітити майстерність кухарів і працівників

їдальні, які забезпечили учасникам здорове і смачне харчування. А якраз цього останнього студентству постійно не вистачає...

Н.Никифорова,
голова профбюро студентів
факультету екології і сталого
розвитку

MUZEUM

Де зберігається час

ний, не знищений війною. На сьогодні це навчальна лабораторія кафедри ґрунтознавства та охорони ґрунтів.

У 1900 році при КПІ було засновано станцію випробування землеробських машин і знарядь. Одним із її підрозділів став музей сільськогосподарських машин. Засновником станції та музею був видатний інженер-механік професор К.Г. Шіндлер. Роботу музею як складової частини випробувальної станції було високо оцінено головою екзаменаційної комісії першого випуску КПІ Д.І. Менделєєвим. На жаль, колекція у своєму початковому вигляді до нашого часу не дійшла. Як, до речі, і експозиція зоотехнічного музею, що працював при кафедрі загальної зоотехнії КПІ, яку очолювали відомі вчені М.П. Чирвінський, І.П. Марков, В.П. Устьянцев. Сьогодні у ННІ тваринництва та водних біоресурсів зберігається колекція шкурок каракуля світового значення з його експозицій.

Одним із найкращих у світі серед анатомічних музеїв факультетів ветеринарної медицини є аналогічний музей нашого університету. Він налічує понад тисячу експонатів і постійно поповнюється.

Шість років тому розпочав роботу музей історії факультету інженерії агробіосистем. Багата історія його становлення й розвитку висвітлена в експозиціях і докумен-

тах музейного фонду хронологічно. Це – музей-зал, де працюють аспіранти, проводяться екскурсії і заняття студентських груп, відбуваються зустрічі випускників і шановних гостей, урочисті і зворушливі засідання, зокрема учасників Великої Вітчизняної війни. Тут до послуг відвідувачів – наукові бібліотеки академіка П.М. Василенка і доцента Г.П. Опалка, підручники і посібники, опубліковані професорсько-викладацьким складом факультету, наукові збірники робіт минулих років, журнали і газети, які сповідають про особливі моменти життя колективу.

При відповідних кафедрах університету також є ряд інших більших чи менших музеїв – навчальних лабораторій, зокрема, лісової фітопатології, лісової ентомології, хірургії, конярства, кормів.

У 1964 році почав функціонувати музей історії університету, організатором та фундатором якого став С.І. Силенко. Його естафету підхопив В.В. Котюжинський. У 1975 році музею присвоєно звання "народний".

І увесь цей унікальний музейний комплекс завжди радо відкриває двері всім, хто цікавиться історією та природничими науками.

Л. Ланов'юк,
директор музею історії НУБіП України,
Л. Горбачова, завідувач музею

Ректор академік Д.О. Мельничук у музеї знайомить прем'єр-міністра України М.Я. Азарова і супроводжуючих його міністрів М.В. Присяжнюка та Д.В. Табачника з історією університету

Газета Національного університету біоресурсів і природокористування України
Університетський КУР'ЄР

Виходить з вересня 1956 року як
"ЗА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ КАДРИ"
а з квітня 2009 року - як
"УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КУР'ЄР"

Свідоцтво про державну реєстрацію:
№ 148-10-24 від 30.03.2009 року.

Засновник:
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Редакція газети:
Головний редактор:
Валентин Обрамбальський

Над номером працювали:
верстка: **Наталія Березовенко**

кореспонденти:
Ірина Білоус, Ніна Чехлова

фото номера:
**Володимир Кондратенко,
Геннадій Кушанов, Дмитро Медведєв**

Адреса редакції:
Україна, 03041, Київ, вул. Героїв Оборони, 15,
кім. 115, 3-й навчальний корпус,
Тел. /факс: (044) 527-82-09 (вн. 62-09)
e-mail: za_sg_kadry@ukr.net

Газета виходить раз на місяць.

Точка зору авторів публікацій не завжди співпадає з точкою зору редакції. Рукописи та фотографії не рецензуються і не повертаються

Оригінал-макет:
Видавничий центр НУБіП України,
Київ, вул. Героїв Оборони, 15, кім. 117
тел.: (044) 527-80-49, 527-84-34
факс: (044) 527-88-35

Номер віддруковано:
ТОВ "Баркон-Плюс"
Зам. №4217

Наклад – 1000 примірників.